

twitter
#VIRA

VIRA GROTIUS INFORMATICA RECHT

Wet bescherming persoonsgegevens en enige andere privacywetgeving

Gerrit-Jan Zwenne — 17 mei 2013

---

artefacts from the future

TOYO INTELLIGENT YOU-MIRROR — POWERED BY GOOGLE STRANGEME ANALYTICS

YOU ARE NOT GETTING ENOUGH REST! DRINK CAN OF SCHREUTSCH ENERGIEDRINKING DRINK! WAG ZWAAR OF VIERDA.

YOU ARE DANGEROUSLY SLEEPSY! WASTING YOUR LIVES! GET UP! YOU ARE NATURAL! GET UP! GET UP!

ARE YOU SATISFIED WITH LEIDEN? ARE YOU DOCTOR? ARE YOU DOCTOR? ARE YOU DOCTOR?

WEATHER FORECAST: 10°C / 50°F, 11°C / 52°F, 12°C / 54°F

WET BESCHERMING PERSOONSgegevens

ALL BIRNBVARS EMPLOYEES MUST PERFORM COLD PLAINA HYGIENE OF HANDS BEFORE RETURNING TO WORK.

HEET DRINKS TO KEEP COOL OF MY BIRNBVARS, LEIDEN.

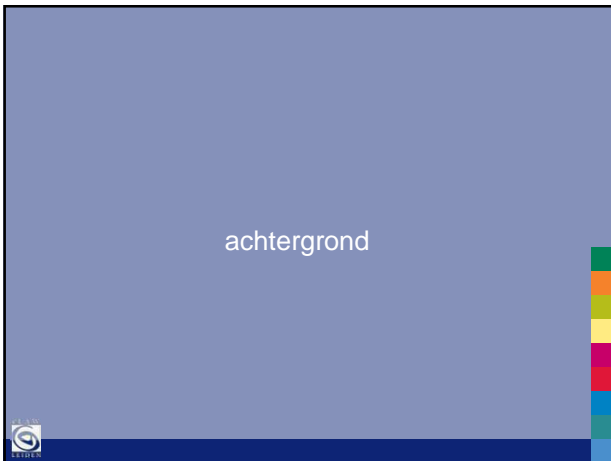

---

achtergrond

---

ontwikkeling privacywetgeving

- 1948 Universele Verklaring (art. 12)
- 1950 EVRM (art. 8)
- 1966 BUPO-verdrag (art. 17)
- 1980 OECD-Guidelines
- 1981 CoE Convention 108
- 1995 EC DP Directive 95/46/EC
- 2014? General Regulation on DP

fundamentele rechten

harmonisatie

- Wet bescherming persoonsgegevens
- Data Protection Act 1998
- Loi n° 78-17 relative à l'informatique, aux fichiers et aux libertés
- Personuppgiftslagen
- etc.

• Version 56 (29/11/2011)
• Draft of 25 January 2012

---

harmoniseren...

'evasion' of data protection acts via telecoms

1970 national data protection acts different levels of protection

incentive for companies to process their data in member state with lowest level of protection

member states react ban the transfer of personal data to countries without 'adequate protection'

harmonisation!

---

privacyrichtlijn 95/46/EG

grondslag

- Art. 95 (100A) EG

doelen

waarborgen bescherming

- van de fundamentele rechten en vrijheden van natuurlijke personen, inzonderheid van het recht op persoonlijke levenssfeer

wegnemen belemmeringen

- m.b.t. vrije verkeer persoonsgegevens tussen lidstaten om redenen die verband houden met deze bescherming

maatregelen inzake onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuurlijke bepalingen [...] die de instelling van de interne markt betreffen

---

A proposal for a... **general data protection regulation** Art. 14(2), 116(1) VwEU

- new (extended) definitions
- adjusted material scope and extended territorial scope
- accountability, privacy impact assessment and a data protection officer obligations
- more obligations and liability for processors
- data protection breach notification obligation
- explicit consent requirements and more protection for children
- extreme data minimization
- a right to data portability and a right to be forgotten...

...and much more

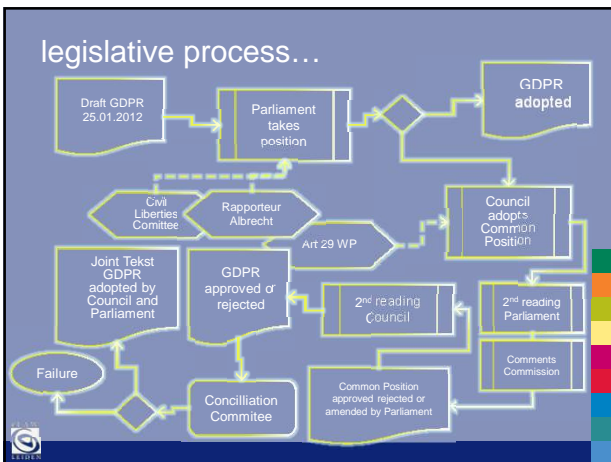

---

begrippen, toepassing en reikwijdte

---

object van regelgeving

- **persoonsgegevens**
  - gegevens betreffende een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon
- **verwerking**
  - elke (geheel van) handeling(en) m.b.t. persoonsgegevens

o.a. verzamelen, vastleggen, ordenen, bewaren, bijwerken, wijzigen, opvragen, raadplegen, gebruiken, verstrekken door middel van doorzending, verspreiding of enige andere vorm van beschikbaarstelling, samenbrengen, met elkaar in verband brengen, alsmede het afschermen, uitwissen of vernietigen van gegevens (enzovoorts)

kost het een onevenredige inspanning om aan de hand van het gegeven de desbetreffende natuurlijke persoon te identificeren?

Vr Rb. A'dam 16 februari 2012 LJN BV6122 4.8. [...] De naam van een rechtspersoon waarin de naam van een natuurlijk persoon is verwerkt kan niet zonder meer beschouwd worden als een gegeven dat betrekking heeft op die natuurlijke persoon en daarmee onder de werkingssfeer van de Wbp worden gebracht. De bond tussen een natuurlijk persoon en de rechtspersoon die zijn naam draagt kan immers zeer divers zijn.

[...] Daar [eiser] c.s. zijn geen feiten of omstandigheden gesteld waarom in dit geval de naam van de stichting gevestigd op de [Astraat nr] te [woonplaats], door de doorsnee gebruiker van de informatiediensten van Google met hem als persoon die ter plaatse verblijft in verband zal worden gebracht.

---

vraag 1(b) persoonsgegevens (12 punten)

- +31 (0)70 353800
- +31 (0)6 2251 8334
- jetvandehelpdesk@webwinkel.nl
- IP-adress 83.84.85.69
- kenteken Google Streetview
- @stevejobsceo 09-10-2011

→ pre-paid? mw Ransing...

HvJ 24 november 2011, C-70/10 (Scarlet SABAM)

HvJ 6 november 2003, C-01/01 (Lindqvist)

Het staat namelijk vast dat het rechterlijk bevel tot invoering van het litigieuze filtersysteem een systematische analyse van alle inhoud veronderstelt en de verzameling en identificatie van de IP-adressen van de gebruikers die illegale inhoud via het netwerk versturen. Aangezien **alle IP-adressen** de precieze identificatie van die gebruikers mogelijk maken, vormen zij beschermde persoonsgegevens.

"It is common ground, first, that the injunction requiring installation of the contested filtering system would involve a systematic analysis of all content and the collection and identification of users' IP addresses from which unlawful content on the network is sent. Those addresses are protected personal data because they allow those users to be precisely identified."

---

begrippen

- **betrokkene**
  - degene op wie de gegevens betrekking hebben **data subject**
  - natuurlijke persoon
- **verantwoordelijke**
  - heeft zeggenschap over doel en wijze van verwerking **controller**
  - natuurlijk persoon of rechtspersoon, of bestuursorgaan
- **bewerker**
  - bewerkt gegevens t.b.v. verantwoordelijke zonder aan zijn of haar rechtstreeks gezag te zijn onderworpen **processor**
- **CBP**
  - d.w.z. College bescherming persoonsgegevens **data protection authority**
  - toezichthouder m.b.t. verwerking persoonsgegevens
- **FG**
  - functionaris voor de gegevensbescherming **privacy officer**

«verantwoordelijke»

- zeggenschap over doel en middelen van verwerking
  - *formeel juridisch, maar ook feitelijk of functioneel*
  - *wie beslist over bewaartermijnen, verstrekking, inzageverzoeken, etc?*

aan de hand van algemeen in het maatschappelijk verkeer geldende maatstaven moeten worden gezien aan welke natuurlijke persoon, rechtspersoon of bestuursorgaan de betreffende verwerking moet worden toegerekend

uitgangspunt bij de invulling van het begrip «verantwoordelijke» is de bestaande structuur van het civielrechtelijke en bestuursrechtelijke personen- en organisatierecht

---

«bewerker»

- verwerkt persoonsgegevens ten behoeve van en onder verantwoordelijkheid van verantwoordelijke
  - *...het bepalen van de doeleinden van de verwerking en de zeggenschap daarover doorslaggevend. Of en hoeverre de bewerker de details van de verwerkingswijze van persoonsgegevens kan bepalen hangt in grote mate af van [...] de overeenkomst [met de] verantwoordelijke*

"d.w.z. overeenkomstig diens instructies en onder diens (uitdrukkelijke) verantwoordelijkheid.

Bepalend [...] is de relatie met de verantwoordelijke voor de gegevensverwerking en de mate van zeggenschap waarmee de verwerking van persoonsgegevens gepaard gaat. De bewerker is allereerst een buiten de organisatie van de verantwoordelijke staande persoon of instelling.

[D]e bewerker zich tot het verwerken van persoonsgegevens zonder zeggenschap te hebben over het doel van en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens. Hij neemt geen beslissingen over het gebruik van de gegevens, de verstrekking aan derden en andere ontvangers, de duur van de opslag van de gegevens etc."

---

toepassing

- geheel of gedeeltelijk geautomatiseerd verwerking persoonsgegevens
  - en soms ook handmatig verwerking
- uitzonderingen
  - verwerking t.b.v. persoonlijke of huishoudelijke doeleinden
  - Politiewet, Wet Gba, WJD, Kieswet enz

Art.29 Opinie Sociale Netwerken 2009

wanneer profielinformatie ook toegankelijk is voor anderen dan zelfgekozen contactpersonen, zoals wanneer een profiel voor alle leden van een sociale netwerkdienst toegankelijk is of de gegevens kunnen worden geïndexeerd door zoekmachines, is er sprake van toegang buiten de persoonlijke of huishoudelijke sfeer

bepaalde uitzondering voor verwerkingen met journalistieke, artistieke of literaire doeleinden

---

---

territoriale werking

- i.h.k.v. activiteit van vestiging van verantwoordelijke in Nederland
- door of t.b.v. verantwoordelijke die géén vestiging heeft in EU
  - waarbij gebruik wordt gemaakt van (al dan niet geautomatiseerde) middelen in Nederland
  - tenzij deze middelen alleen worden gebruikt voor de doorvoer van persoonsgegevens

1. Wie is verantwoordelijke voor de verwerking?
2. Heeft die verantwoordelijke een vestiging in Nederland?
3. Vindt de verwerking plaats in het kader van activiteiten van die vestiging?

discussie Fontijn Moerel
Zwerner & Erents
WP29 Opinie 8/2010

---

1. Wie is verantwoordelijke voor de verwerking?
2. Heeft die verantwoordelijke een vestiging in Nederland?
3. Vindt de verwerking plaats in het kader van activiteiten van die vestiging?

Tweede Kamer der Staten-Generaal 2

Vergaderjaar 2011-2012 Aanhangsel van de Handelingen

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

86

Vragen van de leden Van Dam en Recourt (beiden PVDA) aan de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie over de inbreuk op de privacy door LinkedIn (ingediend 5 september 2011).
Antwoord van staatssecretaris Teeven (Veiligheid en Justitie) (ontvangen 23 september 2011).

Vraag 1
Hanteert u zich de antwoorden op de Kamervragen over de inbreuk op privacy door LinkedIn?

Antwoord 1
Ja.

Vraag 2
Hanteert het College bescherming persoonsgegevens (CBP) specifieke richtlijnen voor de omgang met en het beschermen van persoonsgegevens door sociale netwerk Sites? Zo ja, welke zijn deze regels? Zo nee, waarom niet? Bent u in dat laatste geval voor of tegenstander van nadere regelgeving?

Antwoord 2
De gevraagde heeft het CBP mij laten weten dat het de volgende richtlijnen hanteert met betrekking tot de omgang en het beschermen van persoonsgegevens door sociale netwerk Sites:

- de standaardinstellingen van sociale netwerk sites op privacyvriendelijk te staan;
- voor de beoordeling van de vraag of sprake is van onduidelijkheid voor de betrokkene, zoals vermeld in de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbpg) dient de toestemming in vrijheid gegeven te zijn

---

---

werking

discussie Fontijn Moerel
Zwerner & Erents
WP29 Opinie 8/2010

---

verwerking is toegestaan...

met ondubbelzinnige toestemming

- ondubbelzinnig
  - niet: enkele aanvaarding van algemene voorwaarden met instemmingsbepaling
- eerst informeren
- intrekken 'te allen tijde' mogelijk
  - maar dan kan de dienst misschien niet worden verleend...
- vrijwillig gegeven
  - niet veronderstellen in arbeidsverhoudingen!

betrokkene jonger dan zestien jaren of onder curatele of mentorschap: toestemming van wettelijk vertegenwoordiger

WP29 Opinion 15/2011 on Consent

"freely given..."

*Consent can only be valid if the data subject is able to exercise a **real choice**, and there is no risk of deception, intimidation, coercion or significant negative consequences if he/she does not consent. If the consequences of consenting undermine individuals' freedom of choice, consent would not be free.*

*An example of the above is provided by the case where the data subject is under the influence of the data controller, such as an **employment relationship**. In this example, although not necessarily always, the data subject can be in a situation of dependence on the data controller - due to the nature of the relationship or to special circumstances -and might fear that he could be treated differently if he does not consent to the data processing*

WP29 Opinion 15/2011 on Consent

---

verwerking is ook toegestaan...

uitvoeringsovereenkomst

- incl. 'onderhouden normale klantrelatie'

wettelijke verplichting

- informatieplicht banken en werkgeverst.b.v. fiscus
- art. 53 AWR

vrijwaring vitale belangen

- levensbedreigendesituaties

publiek. taak bestuursorgaan

- bijv. informatiebevoegdheid belastinginspecteur

behartiging gerechtv. belang van verantwoordelijke ...tenzij privacybelang van betrokkene prevaleert

- direct marketing
- fraudebestrijding
- voorkomen overkreditering
- enz.

---

proportionaliteit & subsidiariteit

privacyinbreuk niet onevenredig in verhouding met het doel waarvoor wordt verwerkt

verwerkingsdoel kan niet op andere (minder belastende wijze) worden bereikt

HR 9 september 2011 L/JN BQ8097 (BKR-registratie)

3.3 als de betrokkene erop wijst [...] dat bij een bepaalde verwerking van gegevens met zijn belangen onvoldoende rekening is gehouden, zal de verwerker de afweging alsnog moeten maken op basis van de dan bekende feiten en omstandigheden

dit doet als wordt verwerkt o.b.v. onduidelijke toestemming..!

3.3 als de betrokkene nadere gegevens verschaft, kan dit tot een nieuwe en meer volledige afweging aanleiding geven

4.8 in alle gevallen waarin gegevens mogen worden verwerkt moet worden voldaan aan de beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit...

---

verzamelen

verzameldoel

- gerechtvaardigd
- uitdrukkelijk omschreven
- én welbepaald

van tevoren vastgelegd

géén blanco volmacht

antwoord op vordering..."

"...administratie t.b.v. betalingen en inning van vorderingen, daaronder mede begrepen het in handen van derden stellen van vorderingen.."

---

doelbinding

doelbinding

- verdere verwerking **niet onverenigbaar** met verzameldoel

bewaren

- niet langer dan nodig voor verzameldoel

vgl. CBP-zienswijze over schuldendetectiesysteem van Nederlandse Vereniging Handelsinformatiebureaus

- verwantschap verzamel en verwerkingsdoel
- aard van de gegevens
- gevolgen voor betrokkene
- verkregen bij betrokkene of bij derden

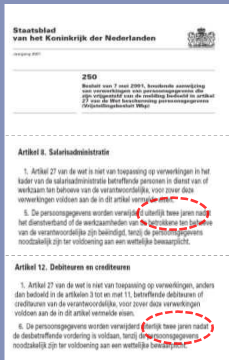

---

bewaren

gegevens bewaren zolang nodig t.b.v. doeleinden waarvoor ze zijn verzameld
bewaartermijnen

- zolang er claims mogelijk zijn
  - 5 jaar (art. 3:306 e.v. Bw)
  - 2 jaar (7:23-2 Bw)
- wettelijke administratieplichten
  - 7 jaar (art. 52-4 Awr)
- niet gemelde personeels- en salarisadministratie
  - 2 jaar (art. 8 en 9 Vrijstellingsbesluit)

---

beveiligingsplicht

- passende technische en organisatorische maatregelen om persoonsgegevens te beveiligen tegen verlies of tegen enige vorm van onrechtmatige verwerking
- maatregelen garanderen, rekening houdend met de stand van de techniek en de kosten van de tenuitvoerlegging, een passend beveiligingsniveau gelet op de risico's die de verwerking en de aard van te beschermen gegevens met zich meebrengen
- de maatregelen zijn er mede op gericht onnodige verzameling en verdere verwerking van persoonsgegevens te voorkomen

vage normen...

---

bewerker en verantwoordelijke

bewerker

- verwerking onder gezagverantwoordelijke
- geheimhoudingsplicht
- aansprakelijkheid m.b.t. 'eigen werkzaamheid'
  - tenzij tegenbewijs

verantwoordelijke

- zorgplicht m.b.t. verwerking
  - audits, informeren enz.
  - naleving recht andere EU-lidstaten
- zorgplicht m.b.t. beveiligingsplichten

vastgelegd in schriftelijke of andere gelijkwaardige vorm (bijv. overeenkomst)

« bijzondere gegevens »

- levensovertuiging of godsdienst
- politieke gezindheid
- lidmaatschap vakbond
- ras, etniciteit
- seksuele leven
- gezondheid
- strafrechtelijke gegevens (e.d.)
- én BSN

- verwerking bijzondere gegevens verboden, tenzij...
- met uitdrukkelijke toestemming (enz.), of
  - door bepaalde verwerkers en voor bepaalde doeleinden
  - enz...

« rasgegevens » verwerking mag

- voorzover onvermijdelijk ter identificatie
- voorzover nodig i.v.m. positieve discriminatie
  - alleen gegevens betreffende geboorteland van de betrokkene, van diens ouders of grootouders,
  - dan wel andere, bij wet vastgestelde criteria

*herkenbare foto's op intranetsmoelenboek of sociale netwerken
videocameratoezicht*

Vgl. Rb R'dam 16 mei 2012 LJN BW5513 (voorkeursbeleid)

---

doel onderscheid maken...

Alléén als een verantwoordelijke foto's of ander beeldmateriaal publiceert met het uitdrukkelijke doel om onderscheid te maken naar ras, is bijzondere oplettendheid geboden. In dat geval acht het CBP het een redelijke wettoepassing om het beeldmateriaal aan te merken als een bijzonder persoonsgegeven.

CBP richtsnoeren

"... [onjuist is] dat in een geval [...] waarin de vordering uitdrukkelijk ook betrekking had op foto's van personen, toepassing van [art. 18 Wbp en 126nf Sv] alleen in aanmerking komt indien met de vordering is beoogd de desbetreffende gevoelige [ras] informatie aan die foto's te ontlener"

HR 23 maart '10

«bijz. gegevens» verwerking mag ook

- uitdrukkelijke toestemming
  - wilsuiting in woord, schrift of gedrag tot uitdrukking gebracht
- door betrokkene duidelijk openbaar gemaakt
- vaststelling, uitoefening of verdediging in rechte
- volkenrechtelijke verplichting
- zwaarwegend algemeen belang
  - passende waarborgen, én
  - bij wet bepaald of ontheffing Cbp

- verwerkingen t.b.v. wetensch. onderzoek
  - onderzoek dient alg. belang, én
  - verwerking noodzakelijk, én
  - uitdrukkelijke toestemming onmogelijk of onevenredige inspanning, én
  - waarborgen dat privacy van betrokkene niet onevenredig wordt geschaad

---

---

transparantie

plicht vaststellen identiteit van degene die kennisnemingsverzoek doet..!

- betrokkene
- kennisnemingsrecht
    - max. vergoeding €5
  - verbeteringsrecht
  - verzetsrecht
    - relatief en absoluut

- verantwoordelijke
- meldingsplicht
  - inlichtingenplicht

---

uitzonderingen transparantie (en doelbinding)

- doelbinding
- inlichtingenplicht
- kennisnemingsrechten

niet van toepassing als nodig i.v.m.

- staatsveiligheid
- voorkoming, opsporing en vervolging van strafbare feiten
- gewichtige economische en financiële belangen van staat e.d.
- bescherming van betrokkene of van rechten en vrijheden van anderen
  - incl. verantwoordelijke

---

meldplicht

- geautomatiseerde verwerking
  - Meldingsformulier CBP
    - naam en adres verantwoordelijke
    - doeleinden, enz.
- vrijstelling
  - privacyinbreuk is onwaarschijnlijk
  - Vrijstellingsbesluit

---

meldingsprogramma

Let op: verzenden
 Het meldingsprogramma zet een mailbericht klaar wat naar meldingsprogramma@cbp.nl verzonden moet worden met als voorwerp 'melding' onderwerp: **WBP-meldingsprogramma 2.0**. Als bijlage 'attachment' bij dit bericht moet ons bestand zitten met als naam: **melding_chp**. In dit bestand kunnen meerdere meldingen tegelijk ingepakt en versleuteld zijn. Vanwege de versleuning is het niet mogelijk om dit bestand te openen.

Iedereen is vrij om te verzenden op een aparte diskette, wordt dit bestand geüpload naar de diskette. Kies u voor verzending per e-mail, dan maakt het programma een nieuw e-mailbericht aan waarin het bestand 'melding_chp' als bijlage wordt geplaatst. U dient dan dus zelf nog te zorgen voor de fysieke verzending van deze email met behulp van uw eigen emailpakket. Lukt dit niet, dan kunt u eventueel het betreffende bestand met de Verkeerder opzoeken op de computer en openen met het CBP naar meldingsprogramma@cbp.nl. Vul dan tevens in de onderverpog van het bericht de tekst 'WBP-meldingsprogramma 2.0' in. U ontvangt kort na het verzenden van het mailbericht een automatisch mailbericht retour dat uw bericht is ontvangen. **Kopieer dit bericht niet, dan is het verzenden dus niet gelukt.** Alternatief is dan verzending **in een diskette**.

• Het authenticatieformulier moet altijd per post naar het CBP worden verstuurd voorzien van een handtekening van de verantwoordelijke.

Vragen
 U kunt voor eventuele vragen telefonisch contact opnemen met het CBP. Het telefonisch bereikbaar is op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag van 9.00 tot 12.00 uur bereikbaar op 070 88 88 50.

Aansprakelijkheid
 Het College bescherming persoonsgegevens is niet aansprakelijk voor eventuele problemen bij het gebruik van het meldingsprogramma en/of door het

---

---

openbaar meldingenregister

The screenshot shows a web browser window displaying the 'Openbaar Meldingenregister' website. The page title is 'COLLEGE BESCHERMING PERSOONSGEGEVENS'. The main content area is titled 'Gedetailleerde informatie' and shows details for a complaint by G.J. Zwenne. The details include:

Meldingsnummer	1240369
Naam verwerking	Internetpublicaties
Verantwoordelijke(n)	Naam: G.J. Zwenne Beroepsadres: Steenschuur 25 2218RT Leidschendam Nederland Postadres: Postbus 9529 2409BA Leidschendam Nederland
Doelen van verwerking	Betekendmaking v internet-publicaties v artikelen) met een juridisch en/of wetenschappelijk karakter over ontwikkelingen op het gebied van e-elektronica, de media en andere vormen van informatie- en mediacommunicatie, zoals m.m.v. ....over rechtspraak in Europees Hof v Justitie over de toepassing en reikwijdte v Richtlijn 95/46. Het bevorderen v kennisontwikkeling en de wetenschappelijke

---

Criteria handhaving

- het CBP kan lang niet alle klachten behandelen, jaarlijkse prioritering op grond van uitgebreide risico-analyse
- burgers dienen eerst zelf in actie te komen (modelbrieven via mijnprivacy.nl)
- criteria voor het instellen van onderzoek:
- het betreft grote groepen burgers en/of een zeer ernstige overtreding van de Wbp
  - de aanwijzingen zijn concreet genoeg
  - inschatting juridische haalbaarheid
  - beschikbaarheid benodigde capaciteit en menskracht
  - potentiële preventieve werking

---

cookies, device fingerprinting,
web beacons, spyware en
dergelijke

The slide has a blue background with white text. In the bottom left corner, there is a small logo for 'nl.cbp'.

---

object van regelgeving

gebruik van elektronische communicatie voor opslag van informatie of voor verkrijgen van toegang tot informatie die reeds is opgeslagen in eindapparatuur van een abonnee of gebruiker”

door eindgebruiker gebruikt apparaat aangesloten op een elektronisch communicatienetwerk, zoals computer, smartphone, set-top box, enz. (art. 1.1(j)(i) Tw)

---

cookiebepaling

art. 11.7a, eerste lid, Telecomwet

a. duidelijke en volledige informatie overeenkomstig de Wbp, en in ieder geval over de doeleinden van de cookies

b. toestemming van de gebruiker

Art. 33 en/of 34 Wbp: eigen identiteit, doeleinden en 'nadere informatie voor zover nodig om zorgvuldige verwerking te waarborgen'

dus uitdrukkelijk geen 'ondubbelzinnige toestemming', zoals voorgesteld in ontwerp-wetsvoorstel en kamerbrief CBP

maar wat dan als het gaat om browser-settings...?

---

browsersettings

Advies RvS
Kamerstukken II
2010/11, 32549, nr.
4, p. 5

Rl. 2009/136/EG overw. 66
...toestemming [kan] worden uitgedrukt door gebruik te maken van de desbetreffende instellingen van browser of een andere toepassing

Art. 29 WP Opinion 2/2010 on Behavioural Advertising
data subjects cannot be deemed to have consented simply because they acquired/used a browser or other application which by default enables the collection and processing of their information

---

---

bewijsvermoeden

Amendement
Kamerstukken II
2011/12, 32 549, nr. 39

- cookies gebruikt voor verzamelen, combineren of analyseren van gegevens over het gebruik van verschillende diensten van de informatiemaatschappij
- worden **vermoed** persoonsgegevens verwerkingen te zijn

Dus Wbp wellicht van toepassing en in dat geval verwerkingsgrondslag vereist, zoals

- ondubbelzinnige toestemming, of
- uitvoering overeenkomst, of
- gerechtvaardigd belang

“ben ik nou zo slim...?”

K 43 Jhim van Bommel @JhimvanBommel 3h
@JaapJansen_Fok.nl wil het niet snappen. Voor meeste cookies geen enkel probleem. Uitsluitend voor tracking cookies toestemming vragen

[View conversation](#)

K 53 Martijn van Dam @martijnvdam 5 Jun
@remivanbeekum Nee hoor, cookies zijn toegestaan zonder toestemming, maar bij toepassing voor tracking en profiling is toestemming vereist.

[View conversation](#)

happy cactus
woef wof mensen prikkelt
OVER ONS WERKWIJZE KLARTE

HALT! STOP! COOKIEPOLITIE!

U staat op het punt de website van Happy Cactus te bezoeken. Denk dat dit een enorm reusachtig bureau is en daarom alles moet met Google Analytics en social sharing buttons op de site heeft staan.

Ja, dat is professioneel, maar wetelijk moet u als bezoeker eerst de bijbehorende cookies accepteren. Doet u dat?

Ja natuurlijk, ik ben zelf ook professioneel.

LAAT MI DOOR

Nee, ik wil Happy Cactus niet weten maken dan te al zijn.

IK WIL EEN SLIMROUTE

'technische opslag en toegang'

technische of functionele cookies

Geen toestemming of informatieplicht als:

- cookies nodig zijn om de communicatie over een elektronisch communicatienetwerk uit te voeren, of als;
- cookies strikt noodzakelijk zijn om de gevraagde dienst van de informatiemaatschappij te leveren

taalinstellingen, voorkeuren, opslaan wachtwoord, betalingen via ideal, enz. Kamerstukken II 2010/11, 32 549, p. 78

wanneer is de wet van toepassing?

Hand II 8 juni 2011, 90, p. 3-32

Verhagen (CDA) Het maakt dus niet uit waar die website vandaan komt maar wie hem opvraagt. Als ik met mijn laptop toevallig in België sta, heb ik geen toestemming nodig, maar als ik in Den Haag op mijn laptop kijk, moet ik daarvoor wel toestemming vragen.

land waar eindgebruiker zich toevallig bevindt...?

land-van-oorsprong d.w.z. waar aanbieder van website is gevestigd of gehost...?

Van Dam (PvdA) [D]e minister [zegt] dat dit betekent dat een Belgische aanbieder voor een Nederlandse internetter een ander regime moet volgen dan voor een Belgische internetter. Bij dit soort regelgeving is Europees bepaald dat het land-van-oorsprong beginsel geldt en dus de wetgeving van het land waarin het bedrijf is gevestigd. Een Belgisch bedrijf valt dus onder de Belgische wetgeving en een Nederlands bedrijf onder de Nederlandse wetgeving

Verhagen (CDA) Als ik een Nederlandse website bezoek, moet de toestemming worden gegeven, zegt het amendement-Van Bommel, maar niet als ik een Amerikaanse, Franse of Belgische website bezoek. Dan geldt de nationale wetgeving daar.

land van aanbieder...? taal van website...?

territoriale werking

Kamerstukken I 2011/12, 32 459, E, p. 7

[D]e Nederlandse wet [is] ook van toepassing als een buitenlandse website zich richt tot Nederlandse gebruikers. [...]

Omdat de bepaling tot doel heeft om gebruikers te beschermen, geldt deze bepaling voor een ieder die gegevens wil plaatsen op randapparatuur van gebruikers in Nederland, of op die apparatuur opgeslagen gegevens wil lezen, ongeacht waar deze partij gevestigd is.

[B]edoeld [is] uit te leggen dat voor de vraag, of deze Nederlandse bepaling geldig is in een bepaalde situatie, moet worden gekeken naar het land waarin de gebruiker zich bevindt, in plaats van het land waar degene die de cookies leest en plaatst zich bevindt.

stand van zaken

discussie over

- zijn first party cookies functionele cookies?
- zijn Google Analytics first party cookies?
- hoe impliciet mag cookie toestemming zijn?

→ Zoals in Verenigd Koninkrijk

Tweede Kamer der Staten-Generaal **2**

Verzetsjaar 2010-2011

24 095 Frequentiehoofdstuk

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN
Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Den Haag, 5 februari 2013

Bij brief van 23 januari 2013 verzocht de vaste commissie voor Economische Zaken de Kamer te informeren over de huidige stand van zaken met betrekking tot de analytische cookies en daarbij specifiek in te gaan op het voorziene tijdschema met betrekking tot eventuele aanpassing van de regels/voorwaarden omtrent cookies. Via dit schrijven voldoe ik aan dit verzoek.

Mede op verzoek van de Kamer heb ik de afgelopen tijd samen met OPTA bekeken op welke wijze kan worden bereikt dat voor cookies bedoeld om de effectiviteit van de website te verbeteren, de zogenaamde analytische cookies, geen toestemming hoeft te worden gevraagd. Zoals ik al meldde in de brief aan de Kamer van 20 december 2012 (Kamerstuk 24 095, nr. 329), werk ik momenteel aan een structurele oplossing, waarbij het gebruik van internet wordt verbeterd en beter recht wordt gedaan aan het doel van de cookiebepaling: bescherming van de privacy van internetgebruikers. Daarbij sluit ik de mogelijkheid van een wetswijziging niet uit.

Ik realiseer mij dat er snel duidelijkheid moet worden geboden, maar ik wil wel met een goed doordacht en toekomstbestendig antwoord komen. Ik wil voorkomen dat we met een ad hoc aanpak straks geen antwoord hebben op nieuwe vragen. Ik verwacht binnen een maand meer duidelijkheid te kunnen bieden.

De minister van Economische Zaken,
H.G.J. Kamp

Tweede Kamer, verzetsjaar 2010-2011, 24 095, nr. 322

Tweede Kamer der Staten-Generaal **2**

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN
Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Den Haag, 5 februari 2013

Bij brief van 23 januari 2013 verzocht de vaste commissie voor Economische Zaken mij de Kamer te informeren over de huidige stand van zaken met betrekking tot de analytische cookies en daarbij specifiek in te gaan op het voorziene tijdschema met betrekking tot eventuele aanpassing van de regels/voorwaarden omtrent cookies. Via dit schrijven voldoe ik aan dit verzoek.

Mede op verzoek van de Kamer heb ik de afgelopen tijd samen met OPTA bekeken op welke wijze kan worden bereikt dat voor cookies bedoeld om de effectiviteit van de website te verbeteren, de zogenaamde analytische cookies, geen toestemming hoeft te worden gevraagd. Zoals ik al meldde in de brief aan de Kamer van 20 december 2012 (Kamerstuk 24 095, nr. 329), werk ik momenteel aan een structurele oplossing, waarbij het gebruik van internet wordt verbeterd en beter recht wordt gedaan aan het doel van de cookiebepaling: bescherming van de privacy van internetgebruikers. Daarbij sluit ik de mogelijkheid van een wetswijziging niet uit.

Ik realiseer mij dat er snel duidelijkheid moet worden geboden, maar ik wil wel met een goed doordacht en toekomstbestendig antwoord komen. Ik wil voorkomen dat we met een ad hoc aanpak straks geen antwoord hebben op nieuwe vragen. Ik verwacht binnen een maand meer duidelijkheid te kunnen bieden.

De minister van Economische Zaken,
H.G.J. Kamp

Tweede Kamer, verzetsjaar 2010-2011, 24 095, nr. 322

---

opdracht

---

vraag 1(a) stroomschema (8 punten)

- i. art. 2 lid 1 jo 1a Wbp
- ii. art. 16 t/m 23 Wbp
- iii. art. 24 Wbp
- iv. art. 2 lid 2(a)
- v. art. 3
- vi. art. 8(a) jo art. 8(b)-(f)
- vii. art. 8(a) jo. 1(i) en 5 lid 2
- viii. art. 7 en 9, 33-34, 27, 11, 13, 35-42, 76-78

verwijderingsrecht van art. 36 Wbp?

---

vraag 1(b) persoonsgegevens (12 punten)

- +31 (0)70 353800
- +31 (0)6 2251 8334
- jetvandehelpdesk@webwinkel.nl
- IP-adress 83.84.85.69
- kenteken Google Streetview
- @stevejobsceo 09-10-2011

pre-paid? mw Ransing...

HvJ 24 november 2011, C-70/10 (Scarlet system)

HvJ 6 november 2003, C-01/10 (Lindqvist)?

"Het staat namelijk vast dat het rechterlijk bevel tot invoering van het litigieuze filtersysteem een systematische analyse van alle inhoud veronderstelt en de verzameling en identificatie van de IP-adressen van de gebruikers die illegale inhoud via het netwerk versturen. Aangezien **alle IP-adressen** de precieze identificatie van de gebruikers mogelijk maken, vormen zij beschermde persoonsgegevens"

"It is common ground, first, that the injunction requiring installation of the contested filtering system would involve a systematic analysis of all content and the collection and identification of users' IP addresses from which unlawful content on the network is sent. Those addresses are protected personal data because they allow those users to be precisely identified."

---

casus (80 punten)

- persoonsgegevens
- vestiging verantwoordelijke
- verwerkingsgrondslag
- waarborgen
  - proportionaliteit en subsidiariteit
  - stigmatisering, discriminatie?
  - beveiliging, bedrijfsarts
  - 'naar eigen inzicht'
- gezondheidsgegevens?
- informatieplicht, meldplicht
- ondernemingsraad

toestemming? in vrijheid gegeven? uitvoering arbeidsovereenkomst? gerechtvaardigd belang..!

ernstige inbreuk groot probleem? andere oplossingen? effectiviteit

mannen, vrouwen ook

beleid? willekeur? effectief?

art. 21 Wbp...? art. 23 lid 1 (a) of (e) Wbp..?
